

ΠΕΜΠΤΗ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ (Α.Ο.Θ)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Σωστό

A2.

- 1 – α
- 2 – γ

ΘΕΜΑ Β

B1.

α. Σε πολύ παλαιότερες εποχές κάθε νοικοκυριό ήταν αναγκασμένο να παράγει σχεδόν όλα τα προϊόντα που του ήταν απαραίτητα. Οι ανταλλαγές προϊόντων μεταξύ νοικοκυριών ήταν πολύ περιορισμένες. Στη σύγχρονη εποχή κάθε άτομο συνήθως απασχολείται στην παραγωγή ενός μόνο προϊόντος (ή ακόμη και ενός μέρους κάποιου προϊόντος), ενώ ταυτόχρονα καταναλώνει πολλά προϊόντα, στην παραγωγή των οποίων δε συμμετέχει. Το φαινόμενο αυτό ονομάζουμε καταμερισμό έργων ή της εργασίας. Παράλληλα όμως με τον καταμερισμό των έργων αναπτύσσονται και οι ανταλλαγές προϊόντων μεταξύ των ατόμων, γιατί διαφορετικά δε θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν οι διάφορες ανάγκες τους. Όπως θα δούμε πιο κάτω, οι ανταλλαγές γίνονται με τη μεσολάβηση του χρήματος.

Ο καταμερισμός των έργων έχει τεράστια σημασία για τη σημερινή οργάνωση της παραγωγής. Χωρίς καταμερισμό, ο τεράστιος πλούτος των σημερινών οικονομιών δε θα ήταν δυνατό να δημιουργηθεί.

β. Τα πλεονεκτήματά του είναι τα εξής:

- (i) Κάθε άτομο μπορεί να απασχοληθεί εκεί όπου μπορεί να αποδώσει περισσότερο αντί να κάνει ταυτόχρονα και δουλειές στις οποίες δεν είναι αποδοτικό.
- (ii) Όταν ένα άτομο ασχολείται με μία μόνο εργασία, αναπτύσσει σιγά σιγά μεγάλη δεξιοτεχνία και ικανότητα στην εργασία αυτή και αυξάνει την απόδοσή του.
- (iii) Η μεγάλη εξειδίκευση οδηγεί και σε διάφορες βελτιώσεις του τρόπου με τον οποίο γίνεται η παραγωγή, δηλαδή σε διάφορες εφευρέσεις, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για το 2024:

Έστω x οι υπόλοιπες δαπάνες του κράτους.

$$\text{Σύνολο Δαπανών} = 500.000 + 600.000 + 400.000 + 550.000 + x = 2.050.000 + x$$

$$\text{Σύνολο Εσόδων} = 700.000 + 800.000 + 500.000 + 600.000 = 2.600.000 \text{ €}$$

Αφού ο Κρατικός Προϋπολογισμός είναι πλεονασματικός κατά 200.000 €, αυτό σημαίνει ότι τα **Έσοδα υπερβαίνουν τις Δαπάνες** κατά 200.000 €, συνεπώς:

$$\text{Σύνολο Δαπανών} = 2.600.000 - 200.000 = 2.400.000 \text{ €}$$

$$\text{Άρα } 2.050.000 + x = 2.400.000 \rightarrow x = 2.400.000 - 2.050.000 = 350.000 \text{ €}$$

Γ2. Για το 2025:

$$\text{Δαπάνες για Παιδεία} = 500.000 + \frac{10}{100} \cdot 500.000 = 550.000 \text{ €}$$

$$\text{Δαπάνες για Υγεία} = 600.000 \text{ €}$$

$$\text{Δαπάνες για Ασφάλεια} = 400.000 \text{ €}$$

$$\text{Δαπάνες για Επενδύσεις} = 550.000 \cdot 2 = 1.100.000 \text{ €}$$

$$\text{Υπόλοιπες Δαπάνες} = 350.000 \text{ €}$$

$$\text{Σύνολο Δαπανών} = 550.000 + 600.000 + 400.000 + 1.100.000 + 350.000 = 3.000.000 \text{ €}$$

$$\text{Σύνολο Εσόδων} = 2.600.000 \text{ €}$$

Εφόσον **οι Δαπάνες υπερβαίνουν τα Έσοδα** ο Κρατικός Προϋπολογισμός του 2025 θα είναι **ελλειμματικός**.

Το ακριβές ποσό του ελλείμματος για το 2025 θα είναι:

$$\text{Έλλειμμα} = 3.000.000 - 2.600.000 = 400.000 \text{ €}$$

Γ3. Τα δάνεια εσωτερικού που συνάπτει το Δημόσιο προέρχονται από τρεις πηγές. Μια πηγή είναι η Κεντρική Τράπεζα, δηλαδή το ίδρυμα που έχει το προνόμιο της έκδοσης χρήματος. Στην περίπτωση αυτή η Κεντρική Τράπεζα χρηματοδοτεί το Δημόσιο αυξάνοντας την ποσότητα του χρήματος (ουσιαστικά εκδίδοντας νέο χρήμα). Μια δεύτερη πηγή είναι οι αποταμιεύσεις του κοινού. Το Δημόσιο μπορεί να δανειστεί από το κοινό εκδίδοντας ομολογιακό δάνειο. Με αυτόν τον τρόπο η αγοραστική δύναμη μεταφέρεται από τα άτομα στο Δημόσιο. Μια τρίτη πηγή είναι το εμπορικό τραπεζικό σύστημα, από το οποίο το Δημόσιο μπορεί να δανειστεί με διάφορους τρόπους.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

	Έτη	
	2020	2021
Τιμή (χρηματικές μονάδες)	40	; = 32
Ποσότητα (τεμάχια)	10.000	11.000
Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	; = 400.000	352.000
Δείκτης Τιμών (%)	100	; = 80
Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές	; = 400.000	440.000
Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π.	; = 2.000	2.000
Πληθυσμός (αριθμός ατόμων)	200	; = 220
Εργατικό δυναμικό (αριθμός ατόμων)	; = 150	; = 160
Απασχολούμενοι (αριθμός ατόμων)	120	; = 120
Άνεργοι (αριθμός ατόμων)	30	40
Ποσοστό ανεργίας (%)	; = 20	25

Για το έτος 2020:

$$ΑΕΠ_{ΤΤ} = P \cdot Q = 40 \cdot 10.000 = 400.000$$

$$ΑΕΠ_{ΣΤ} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΤ}}{\Delta T} \cdot 100 = \frac{400.000}{100} \cdot 100 = 400.000$$

$$Κ. Κ. ΑΕΠ_{ΣΤ} = \frac{ΑΕΠ_{ΣΤ}}{\text{πληθυσμός}} = \frac{400.000}{200} = 2.000$$

$$\text{Εργατικό Δυναμικό} = \text{Απασχολούμενοι} + \text{Άνεργοι} = 120 + 30 = 150$$

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 = \frac{30}{150} \cdot 100 = 20\%$$

Για το έτος 2021:

$$ΑΕΠ_{ΤΤ} = P \cdot Q \rightarrow 352.000 = P \cdot 11.000 \leftrightarrow P = 32$$

$$ΑΕΠ_{ΣΤ} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΤ}}{\Delta T} \cdot 100 \leftrightarrow 440.000 = \frac{352.000}{\Delta T} \cdot 100 \leftrightarrow \Delta T = 80$$

$$Κ. Κ. ΑΕΠ_{ΣΤ} = \frac{ΑΕΠ_{ΣΤ}}{\text{πληθυσμός}} \leftrightarrow 2.000 = \frac{440.000}{\text{πληθυσμός}} \leftrightarrow \text{πληθυσμός} = 220$$

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \leftrightarrow 25 = \frac{40}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \leftrightarrow$$

$$\text{Εργατικό Δυναμικό} = 160$$

$$\text{Εργατικό Δυναμικό} = \text{Απασχολούμενοι} + \text{Άνεργοι} \rightarrow 160 = \text{Απασχολούμενοι} + 40 \rightarrow$$

$$\text{Απασχολούμενοι} = 120$$

ΕΛΛΗΝΙΚΟ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Α. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008 • Α. Βουλιαγμένης 67 & Αχιλλέως 30, τηλ. 2108943042

www.romvos.edu.gr - email : support@romvos.edu.gr

Δ2. Έτος Βάσης → 2021

Για το 2020:

$$\Delta T = \frac{P_{2020}}{P_{2021}} \cdot 100 = \frac{40}{32} \cdot 100 = 125$$

$$ΑΕΠ_{\Sigma T} = \frac{ΑΕΠ_{TT}}{\Delta T} \cdot 100 = \frac{400.000}{125} \cdot 100 = 320.000$$

[Εναλλακτική λύση: $ΑΕΠ_{2020}$ σε σταθερές τιμές 2021 = $P_{2021} \cdot Q_{2020} = 32 \cdot 10.000 = 320.000$]

Σχολιασμός Θεμάτων

Τα θέματα ήταν σαφή και κάλυπταν μεγάλο μέρος της ύλης ενώ δεν έκρυβαν ιδιαίτερες παγίδες. Οι καλά προετοιμασμένοι μαθητές μπορούν να προσεγγίσουν πολύ υψηλές βαθμολογίες.

Συγγραφή απαντήσεων: Μυλωνάς Λευτέρης

ΕΛΛΗΝΙΚΟ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Α. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008 • Α. Βουλιαγμένης 67 & Αχιλλέως 30, τηλ. 2108943042

www.romvos.edu.gr - email : support@romvos.edu.gr